

[Ib Christensen]

Der er jo forslag i EF om at subventionere handelen med kraftværkskul, uagtet Danmarks forbrug af kraftværkskul fra EF har været stigende, og uagtet forsyningsmulighederne er sådan, at man kan regne med, at der naturligvis vil blive tale om øget produktion og handel med kul. En sådan ensidig subvention fra EFs side af kulproduktionen er en klart uvenlig handling mod leverandørerne. Det kan selvfølgelig ikke ophidse mig, når det drejer sig om Sydafrika, tværtimod, men der er jo andre leverandører, som vi er afhængige af, når det drejer sig om kulimport: Polen og andre lande. Der er også, ved jeg fra Europa-Parlamentet, bestræbelser på at lave nogle begrænsninger i importen til EF af kul af hensyn til EFs egen kulproduktion.

Det er meget, meget kortsigtet, og det er direkte skadeligt for den hensigt, man påberåber sig at have, nemlig forsyningsikkerheden, at fremme EFs egen kulproduktion. Det skaber en konkurrenceforvridning, som er uacceptabel. Derfor må jeg altså tage afstand fra den del af handelsministerens redegørelse, der indeholder en tilslutning til EFs konkurrenceforvridende kulsustventioner.

Vi må altså konkludere, at også vi står på det grundlag, som folketingets vedtagelse i maj var og er, og at vi håber, at regeringens tavshed ved denne lejlighed om danske bestræbelser på at få vedtaget bindende sanktioner mod Sydafrika ikke dækker over, at det er et standpunkt, man har forladt. Det ville være rart, hvis handelsministeren klart og entydigt ville bekræfte, at Danmark fortsat vil arbejde aktivt på at få vedtaget bindende sanktioner mod Sydafrika.

Steen Folke (VS):

Jeg har jo ikke så forfærdelig meget at takke for, for ud over de fire forslagsstillende partier er der ikke andre, der har givet tilsagn om at støtte det forslag, der er fremsat her.

Forslaget er ganske rigtigt, som nogle har bemærket, en forlængelse af det forslag, som VS fremsatte, om en langt mere omfattende økonomisk boykot over for Sydafrika, og som blev behandlet her i november måned. Også ved den lejlighed drejede en væsentlig del af diskussionen sig netop om Elsam og de øvrige elselskabers import af kul fra Syd-

afrika, og det viste sig under debatten, at i hvert fald de fire partier, der nu har stillet forslag i fællesskab, var interesserede i at forfølge den sag og var interesserede i at få sagt stop med hensyn til denne kulimport fra Sydafrika.

Det er baggrunden for, at vi blev enige om at gå sammen om at lave et forslag med dette begrænsede sigte, og jeg vil gerne understrege, at det efter min mening er et overordentlig begrænset forslag i sit sigte. Det forslag, som VS selv fremsatte, var et ganske omfattende forslag om en egentlig økonomisk boykot med alt, hvad det måtte indebære. Det er i virkeligheden en meget begrænset foranstaltning, der her er foreslået, men ikke engang det kan man altså få nogen særlig tilslutning til.

Vi mener, at det er forkasteligt, at danske virksomheder drager økonomisk fordel af det umenneskelige apartheidsystem i Sydafrika, og det er jo det, der er realiteten. Vi mener, at det gælder i særlig grad, når der er tale om halvoffentlige selskaber og sammenslutninger som Elsam og Elkraft.

Lederen af den engelske antiapartheidbevægelse, eksilsydafrikaneren Abdul S. Minty, skrev for et par måneder siden, er det vist, i et brev til Thorvald Jensen, formand for Elsam's bestyrelse:

»Elsam får muligvis billige kul i denne situation, men kullenes pris betales i form af millioner af afrikaneres sved og blod.«

Ifølge officielle sydafrikanske opgivelser var gennemsnitslønnen i 1977 for hvide minearbejdere 809 rand om måneden, for sorte 109 rand. De sorte minearbejdere må ikke danne fagforeninger, og de har ikke ret til at strejke for bedre løn- og arbejdsvilkår. Dette er en del af baggrunden for de billige sydafrikanske kul. Vi finder det afgørende at tage afstand fra, at danske elselskaber tjener penge på undertrykkelsen og underbetalingen af de sorte arbejdere i Sydafrika, og vi beklager overordentlig stærkt, at der ikke kan blive et folketingsflertal herfor.

For nylig er der i udenrigsudvalget i forbindelse med behandlingen af VS' forslag om boykot af økonomiske aktiviteter m. v. i Sydafrika kommet et interessant bilag, hvoraf det er fremgået, at de danske elselskaber og Elsam, efter at folketinget vedtog sin henstilling, har indgået nye kontrakter om indkøb af kul i Sydafrika. Det synes jeg egentlig er